

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel Amsterdam-Noord

Gemeente Amsterdam
Noordwaarts

10

ONDER MEER IN DIT NUMMER

2 →

HEERLIJKE PLEK OM TE ZIJN
Nieuwendammerham in the picture

3 →

ONDERNEMEN: WHO WANTS TO BE A MEDIAWHARF?

3 →

UIT OP DE IJ-OEVER
Van openluchtbioscoop tot Robodock

5 →

GROENE REUZEN
Fietsen langs monumentale bomen

6 →

MAARTEN VAN POELGEEST EN ROB POST EN AAN HET WOORD
'Die blik op het IJ bindt ons'

7 →

DE GROENE DRAECK
Een prachtig gebouw met een roemrijk verleden

8 →

BUIKSLOTERHAM
Voor creatieve ondernemers en avontuurlijke bewoners

Jaargang 5 → Nummer 10
JUNI 2007

KRANT VOOR GEÏNTERESSEERDEN
IN DE ONTWIKKELINGEN
AAN DE NOORDELIJKE IJ-OEVER

NIEUWENDAMMERHAM IN THE PICTURE

VERKOOP EERSTE WONINGEN OVERHOEKS GESTART

Vrijdag 20 april: het startschot voor de verkoop van de eerste woningen in Overhoeks is gegeven. Belangstellenden en de eerste kopers melden zich de hele dag bij het Informatiecentrum. Tot 18 mei j.l. konden mensen zich inschrijven voor een van de 41 ruime appartementen aan de waterkant in De Oranje of een van de 74 woningen aan 'stuurboord' in De Prinsendam.

De Oranje is ontworpen door Baneke, Van der Hoeven Architecten. De Prinsendam door Tony Fretton Architects. De Oranje en De Prinsendam zijn onderdeel van de eerste fase van Overhoeks, het Residentieel Kwartier, met bijzondere woongebouwen rondom grote binnentuinen.

Na de sluitingsdatum wordt geloot. Op www.overhoeks.nl kunt u zich inschrijven om op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen in Overhoeks.

Wind in het gezicht, ogen dicht-geknepen tegen het zonlicht dat schittert op het water van het IJ, rookpluimen van Akzo tegen de horizon... linksaf, rechtsaf een doodlopend hoekje hier, een rafelrandje daar, en daar is De Goudfazant. Een heerlijk terras aan het water met een fenomenaal uitzicht op de oude stad. De Nieuwendammerham, ook wel het Hamerstraatgebied genoemd, is een heerlijke plek om te zijn. Het gebied komt steeds meer in the picture.

De Nieuwendammerham ontstond in de 19^e eeuw toen rondom de landtong Volewijk stukken land werden ingepolderd. Deze stukken grond werden gebruikt als industrieterrein vanwege de goede ligging langs de scheepvaartroute. Er vestigden zich kleine en grote scheepswerven en allerlei bedrijven die zich bezighielden met scheepsbouw en scheepsreparatie. Toonaangevende grote bedrijven waren de Amsterdamse Droogdokmaatschappij (ADM), Akzo (tegenwoordig Albemarle), Nobel, Draka, Kromhout en Stork. Verder waren er kleinschalige bedrijfjes, die de lokale markt voorzagen van voedsel- en brandstofproducten. Het huidige gebied tussen de Motorkade en de Zamenhofstraat was een archipel van eilandjes. De insteekhaventjes kwamen tot voor de deur.

→ Broedplaatsen avant la lettre

'In de loop van de twintigste eeuw veranderde het karakter van het gebied,' vertelt Anja Dekker, accountmanager van Stadsdeel Amsterdam-Noord. 'Transport van goederen ging steeds meer over de weg, dus insteekhavens werden gedempt en werden brede wegen. Die structuur

zie je nog steeds. Een voorbeeld is de straat die dwars door het gebied loopt: het Gedempt Hamerkanaal. Het ging in die tijd slecht met de scheepsbouw in Nederland, dus scheepswerven verdwenen. Andere bedrijven kwamen ervoor in de plaats. De laatste jaren is er weer een verschuiving zichtbaar in het type bedrijvigheid. Net als op de westelijke kant van de noordelijke IJ-oever maken fabrieken plaats voor bedrijfsverzamelgebouwen met dienstverlenende en creatieve bedrijven. Die konden zich hier eerst niet vestigen, omdat het bestemmingsplan dat niet

schrijvers- en dramatalent in aanbouw. Om er maar een paar te noemen. Zulke ontwikkelingen gaan hun eigen weg. Daar sturen wij niet op. We juichen het wel toe. Want het is goed voor het gebied. Het zet Noord verder op de kaart.'

→ Hemel voor ontwerpers

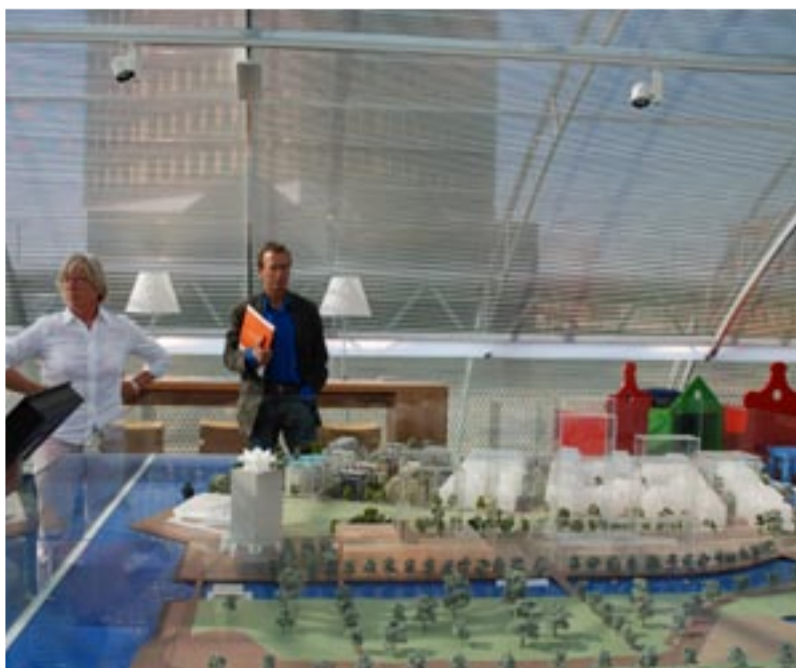
Welcome to heavens playground, staat op de homepage van Gsus Industries, www.g-sus.com. Heavens playground was de naam van de eerste streetwear shop van Peter Steenstra en ontwerpers Jan Schrijver en Angelique Berkhout. Hun slogan uit de begintijd: gsus is coming. Uitgangspunt is de arrogante intuïtie van de creatieve geest. Marktonderzoek... daar doen ze niet aan. De ontwerpers maken wat zij zelf mooi vinden, wat zij zelf willen dragen. Hun creativiteit blijft niet beperkt tot kleding. Ook de accessoires, de fotografie, de interieurs van winkels en van hun hoofdkantoor laten zien wat Gsus is: een laboratorium voor de hippe, onafhankelijke geest. Heavens playground, dus. Deze hemel voor ontwerpers heeft een Amsterdams kantoor en warehouse aan de Johan van Hasseltweg in Amsterdam-Noord. Jean-Pierre Raes: 'We zaten eerst aan de overkant, op een soort zolder van een bestaand bedrijfspand op de Zamenhofstraat, maar dat werd te klein. Toen werd het Johan van Hasselkanaal gedempt en kwam een stuk bouwgrond vrij. Ideaal voor ons. Noord biedt veel mogelijkheden. We denken met de gemeente mee over de ontwikkeling van het gebied. De grond achter ons is inmiddels ingebruikgenomen door restaurant Hotel de Goudfazant en een nieuw theater. Dat is goed, trekt meer mensen naar Noord. Alleen jammer dat het pontje van Akzo verdwijnt.'

Pand Noord

toeliet. Maar er zijn toch pioniers neergestreken, die ontheffingen aanvroegen en het pad effenden voor de huidige ondernemers. Bijvoorbeeld architectenbureau Search. En aannemer Neus die de loods van de voormalige Scheepswerf Verschure heeft opgekocht en er kleinschalige bedrijfsruimten van heeft gemaakt voor startende ondernemers en kunstenaars. Een broedplaats avant la lettre. Dat trekt andere ondernemers aan. Gsus zit hier, een trendy kledingmerk, en mediacentrum Pand Noord. En M-lab, een podium voor jong

GESPOT AAN HET IJ OVERHOEKS

'Amsterdam-Noord is aantrekkelijk, interessant, artistiek zelfs. Een industrieel en vrij gebied met straks een bedrijvig en cultureel hart en allure.'
Geïnteresseerde koper die zich inschreef voor een woning in Overhoeks.

Origineel en onverwacht

Architecten bureau SeARCH, Hamerstraat 3, Amsterdam-Noord * www.search.nl

VAN VOGELFABRIEK TOT ZEECONTAINER

OVER HET IJ-FESTIVAL 2007

Het vijftiende Over het IJ-Festival met bijzondere projecten, zoals het beeldendekunstprogramma: Simmels Gelijk. Zoals de gigantische spiegelinstallatie van Dries Verhoeven. Zoals de Vogelfabriek de opening verzorgt met de playbackvoorstelling: River

& Mountain. Locaties: onder andere in het Vliegenbos, in een glazen kas, op de Noorderbegraafplaats, in een schip, in een vliegtuig. Het volledige programma van het Over het IJ-Festival vind u op www.overhetij.nl.

28, 29, 30 SEPTEMBER NOORDWAARTS 4 OPEN DAG IN DE ZAMENHOFSTRAAT

Nieuwsgierigheid naar het terrein. Naar de andere ondernemers. Ja, nieuwsgierigheid maakte dat kunstenaar Sigrid van Essel in 2001 voor de eerste keer een open dag initieerde voor de ondernemers van de 'Zamenhofstraat'. De ondernemers die in de oude loodsen van Verschure hun onderkomen hadden gevonden. De loodsen waren opgekocht door aannemer Neus. Hij knapte ze op en maakte er kleinschalige, betaalbare bedrijfsruimte van. Andere bedrijfsruimten zijn van aannemers Oosterhoff, Benny en Jan van Hoof. Van Essel: 'Een fantastische plek. Ik vond het alleen jammer dat er geen gemeenschappelijke ruimte was om elkaar te ontmoeten. Samen met Josephine Oudijn heb ik die eerste open dag georganiseerd. We noemden het evenement Noordwaarts. Een idee

van onze zeefdrukker Kees Maas.' Het evenement bleek in een behoefte te voorzien. Voor de kunstenaars en ondernemers, maar ook voor het publiek. Iedere twee jaar wordt de open dag georganiseerd, de laatste keer in 2005 kwamen er drieduizend bezoekers op af. 'Geen wonder', vindt Van Essel. 'We hebben wel wat te bieden. Naast de ateliers waar je een kijkje kunt nemen, laten ontwerpers van toegepaste kunstvoorwerpen op vrijdag hun producten zien in een speciale winkelwagen die op het terrein komt te staan. Voorbeelden van bedrijven zijn EWE Meubelmakers, ontwerpbureau Rietbroek-Oudijn, sieradenontwerpers Martijn Verkade en Marije Geursen, Studio De Jong beroemd vanwege hun lampenkappen, antiekhandelaren, mode-ontwerpers, restaurateurs, glasstudio's, noem maar

op. Zelfs een grammofoonplaten-sociëteit hebben we in ons midden. Die diversiteit maakt het erg aantrekkelijk om hier drie dagen te bivakkeren. Eten is er ook. Leerlingen van het Bredero College maken snacks en Huub en Mien bakken pannenkoeken en verkopen biologische wijn. En in het begin geen subsidies. We hebben wel wat sponsors. Akzo heeft eerder bijgedragen met de financiering van een speciaal veer van het GVB, Gunters en Meuser sponsoren ons en Levant kunstenaarsbenodigdheden steunen ons trouw vanaf het eerste uur. Dit jaar worden er voor het eerst rondleidingen gegeven door Monica van Rijn. Maar op onze website staat het hele programma: www.zamenhofstraat150.nl. We hopen weer op veel bezoekers.'

Panorama Noordelijke IJ-over, Sigrid v. Essen 2006

UIT OP DE IJ-OEVER

→	Afstudeervoorstellingen theaterschool
Wanneer →	14 tot en met 17 juni
Studenten presenteren hun kunsten. Locatie: Docklands en ITW. www.ndsm.nl	
→	ITS FESTIVAL
Wanneer →	25 tot en met 28 juni
Eigenwijze en filmische bewerking van Coriolanus van Shakespeare. Locatie: onder het Skatepark (Kunststad). www.itsfestival.nl	
→	Over het IJ-Festival
Wanneer →	5 tot en met 15 juli
Het vijftiende Over het IJ-Festival. Locaties: NDSM werf en Stadsdeel Amsterdam-Noord. www.overhetij.nl	
→	Grachtenfestival
Wanneer →	11 tot en met 19 augustus
Het Grachtenfestival bestaat 10 jaar. www.grachtenfestival.nl	
→	Openlucht Bioscoop
Wanneer →	14 tot en met 19 augustus
Locatie: de Helling op de NDSM-werf. www.ndsm.nl	
→	TF-2, Amsterdam Fringe Festival
Wanneer →	29 augustus tot en met 2 september
Onderdeel van het Theaterfestival TF 1 t/m 4. Locatie: Docklands, ITW en buitenterrein. www.ndsm.nl en www.tf1.nl	
→	Sunsets filmfestival at Overhoeks
Wanneer →	6, 7, 8 september
Drie avonden genieten van films in de Tolhuistuin. www.filmmuseum.nl	
→	Robodock
Wanneer →	19 tot en met 22 september
Vierdaags spektakel op het snijvlak van kunst & technologie. Locatie: Docklands, Load out, buitenruimte voor Docklands, Noordstrook. www.robodock.org	
→	Noordwaarts 4
Wanneer →	28 tot en met 30 september
www.zamenhofstraat.nl	
→	NDSM Shows off
Wanneer →	11 oktober tot en met 4 november
Kunstmanifestatie voor de opening van de Kunststad. www.ndsm.nl	
→	Stubnitz
Wanneer →	oktober, november
In de Stubnitz experimenteel, multidisciplinair performance art & music. Locatie: de kade van de NDSM-werf. www.stubnitz.nl	
→	Cirq of Nofit State Circus
Wanneer →	december
Kerstcircuit a la nouveau cirque.	

NOORD ONDERNEMEN

KEES WOLFRAT WOODWORKS: KWALITEIT IN EIGEN HAND

Op de werkplaats van Woodworks op de Asterweg maken Kees Wolfrat en twee medewerkers hoogwaardige, duurzame meubels en interieurs. Tafels, kasten, keukens en zelfs badkamers... alles in het hoogste segment. Wolfrat: 'Bij ons is de afwerking van de hoogste kwaliteit. Vergelijkbaar met de jachtbouw. We werken heel ambachtelijk. We zijn dan ook niet een reguliere meubelmakerij. We ontwerpen zelf en voeren voor de klant alles uit, van a tot z. We hebben bijvoorbeeld ook een eigen fineerderij, en dat is bijzonder. We kunnen dus zelf snijden, persen en voegen. Doordat we alle handelingen van het fineren zelf uitvoeren, kunnen we onze eigen compositie van het inlegwerk maken met alle

driehondervijftig houtsoorten die er zijn. We werken overigens niet alleen met hout en fineer, hoor. Ook met glas, steen en roestvrij staal. En als we een keuken ontwerpen en uitvoeren, leveren we ook de apparatuur en de werkbladen en doen de aansluitingen. Door alles in eigen hand te houden, kunnen wij de hoogste kwaliteit garanderen. Ons werk is dus veel breder dan meubel maken. Maar het is best lastig uit te leggen. Mensen moeten eigenlijk langskomen, dan kan ik wat laten zien.'

Wolfrat Woodworks
Asterweg 14
020 - 427 74 55

WHO WANTS TO BE A MEDIAWHARF?

Oude, industriële gebouwen op de voormalige NDSM-werf krijgen een nieuwe functie voor creatieve en multimedialbedrijven en culturele organisaties. Zo transformeert het industriële erfgoed met behoud van haar historische waarde naar inspirerende werkplekken op MediaWharf. De NDSM-werf weer als symbool van de werkgelegenheid in Amsterdam-Noord. Bas Janssen van Red Concepts, een van de initiatiefnemers, regisseur van MediaWharf en investeerder: 'Veel grote steden hebben zo'n plek waar media en creatieven bij elkaar kruipen. De mediasector in Amsterdam was onzichtbaar. We wilden Amsterdam ook als creatieve mediastad een gezicht geven. Het

concept is in 2004 bedacht. Voor de uitvoering is een consortium van samenwerkende partijen opgericht, met Het Fort OGBV, Biesterbos Plan Ontwikkeling, Maeyveld en wij, dus. Het eerste wapenfeit is de oude Timmerwerkplaats, die een enorme metamorfose heeft ondergaan en waar MTV Networks nu zijn kantoor en studio heeft. Daar zijn we heel trots op. We willen graag meer van dit soort bedrijven naar de NDSM halen. Veel partijen zijn geïnteresseerd. Op dit Moment zijn we met de Smederij en de Lasloods bezig. MediaWharf staat eigenlijk nog in de kinderschoenen. Maar ik heb wel het gevoel dat creatief Amsterdam hier klaar voor is.'

www.mediawharf.nl

GS KEUREN BESTEMMINGSPLAN GOED

Het bestemmingsplan Overhoeks is door Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Noord-Holland goedgekeurd. Volgens GS zijn de ontwikkelingen die zijn voorgesteld, positief voor de stad. Het goedgekeurde bestemmingsplan heeft daarna weer ter visie gelegen.

FLEXIBEL ENSEMBLE

ONTWIKKELINGEN KOP GRASWEG

Ontwerp Van Asselberg

Voor de Buiksloterham heeft de gemeente geen uitgewerkt stedenbouwkundig plan opgesteld. Er gelden slechts spelregels waarbinnen de woon- en werkgebouwen mogen worden gebouwd. Zo is er ruimte voor initiatiefnemers om ideeën voor het gebied uit te werken. Mits ze binnen de randvoorwaarden vallen, natuurlijk. De kop van de Grasweg is zo'n stukje land. Het is in gezamenlijk bezit van Ymere en ondernemer Bunder. Ze hebben plannen voor een flexibele woon-werkomgeving.

'Het is een prachtig stukje Buiksloterham, aan beide zijden van de Grasweg tussen de Groene Draeck en de brug,' zegt Irene Ponec van projectontwikkelaar Ymere. 'We zijn een van de eersten in het gebied die hier iets nieuws neerzetten en het ligt op een prominente plek. Dat vraagt om een bijzondere aanpak. Het ontwerp van architect Thijs Asselberg is een ensemble van gebouwen die flexibel kunnen worden ingezet voor wonen en werken. Voor nu denken we aan 60% wonen en 40% werken maar die functies kunnen op het laatste moment of in de verre toekomst veranderen. Het gebied wordt doorsneden door de Grasweg. Het ontwerp verbindt het gebied door de weg op te nemen in een plein en het gebouw over de weg heen te laten doorlopen. Er ontstaan prettige verblijfsplekken zonder dat de stoere sfeer van de Buiksloterham verloren gaat. We willen zo deze plek een kwaliteit meegeven die op zich staat, los van de omliggende kavels, maar die ook de potentie van de locatie ten volle benut. We zijn nu in gesprek met projectbureau Noordwaarts om te bekijken wat precies te realiseren is.'

HEEN EN WEER

Sinds 2 april is een nieuwe veerverbinding gestart tussen de Tasmanstraat en de NDSM-werf, het Houthavenveer. Het veer vaart op maandag tot en met vrijdag tussen 6.30 en 19.30 uur ieder half uur. Het is alleen toegankelijk voor voetgangers en (brom)fietsers. Sinds 2 april is ook het Distelveer alleen nog maar toegankelijk voor voetgangers en (brom)fietsers. Het Distelveer vaart eveneens ieder half uur op maandag tot en met vrijdag tussen 6.30 en 19.30 uur. Kijk op www.gvb.nl voor meer reizigersinformatie over de overige veren en zie luchtfoto op deze pagina.

WERKZAAMHEDEN // WERKZAAMHEDEN // WERKZAAMHEDEN

1 : CORNELIS DOUWSTERREIN →

deelgebied 0	- Sloop betonplaat voormalig Strijdonck: _____	mei juni 2007
	- Nieuwbouw Febo: _____	oplevering april 2007
	- Bouwrijp maken Strijdonck: _____	2e helft 2007
	- Inrichten bermen CD-terrein west: _____	2e helft 2007
deelgebied 2	- Verontdiepen Cornelis Douweskanaal: _____	fase 1 loopt
	Bouwrijp maken fase 2 ten behoeve van:	
	- Bouwkavels bedrijven: _____	start mei 2007
	- Aanleg Diensten & Bedrijven: _____	juni - oktober 2007
	- Keerkringpark fase 2: _____	plantseizoen 2007-2008
	- Planten bomen Softwareweg: _____	maart 2007

Vragen? Neem contact op met Pieter Daas van stadsdeel Amsterdam-Noord: 020-6349911

2/3 : NDSM- WERF →

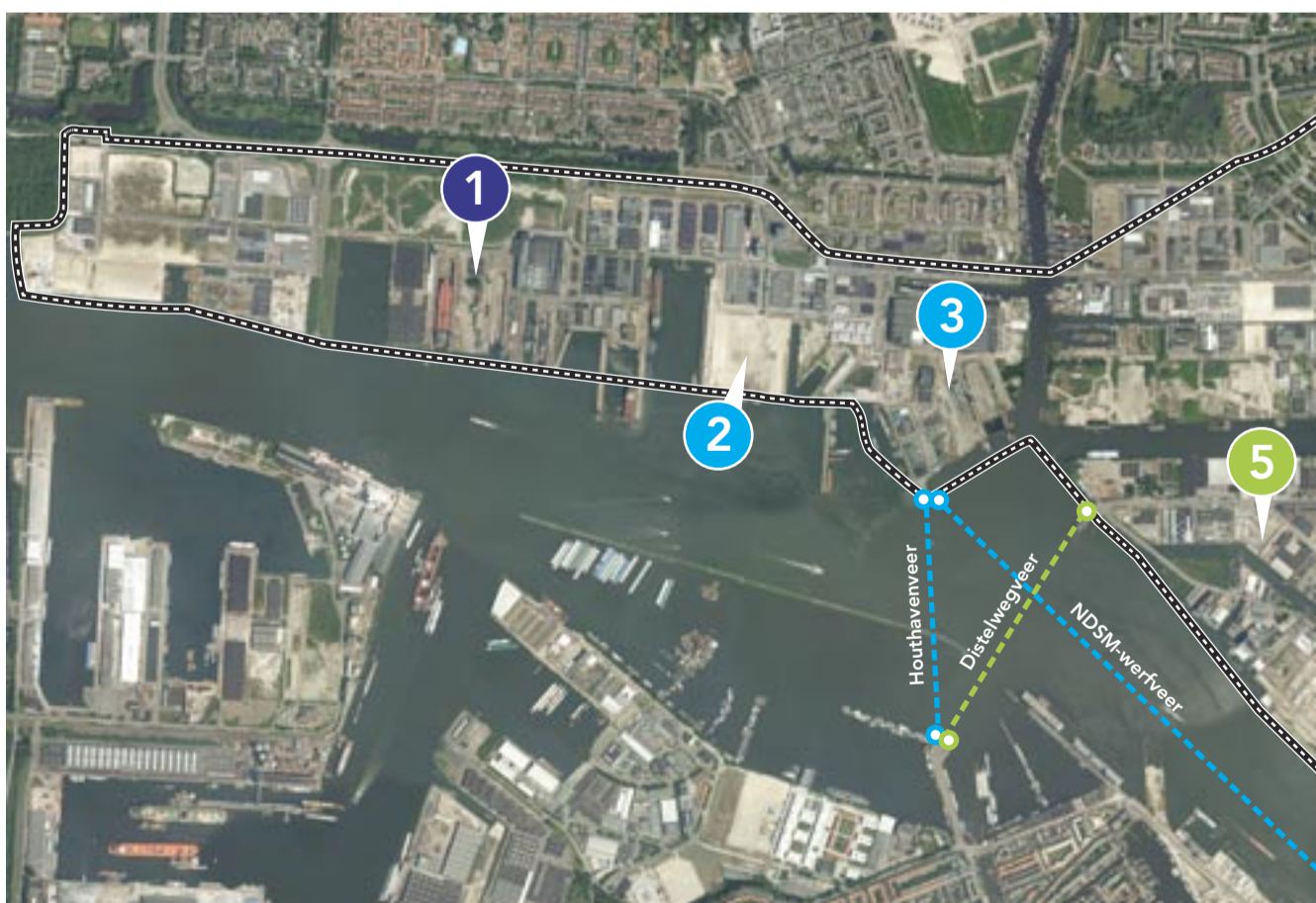
Werf Zuid:	- Bouwwerkzaamheden Kraanbaan: _____	april 2006 – eind 2007
	- Slopen en saneren restant voormalige scheepshelling: _____	start januari 2008
	- Aanleg omleidingsroute Kraanspoor: _____	start januari 2008
	- Voormetseling damwand/keerwand: _____	start mei 2007
	- Komst Botel naar NDSM pier: _____	januari 2008
	- Komst Pannekoekenboot: _____	mei 2007
Werf Oost:	- Saneren en inrichten maaiveld ten zuiden van Timmerwerkplaats: _____	start maart 2007

Vragen? Neem contact op met Pieter Daas van stadsdeel Amsterdam-Noord: 020-6349911

4 : NIEUWENDAMMERHAM →

- Meeuwenlaan, hoek Motorkade, naast Dirk van den Broek:
- Waternet werkt aan de aanleg van een bergbezinkbassin: _____ gereed juli 2007

Vragen? Neem contact op met Projectbureau Noordwaarts: 020-6306300

GROENE REUZEN

Fietstoerisme is in zwang. Dus brengen we voor de zomer weer een prachtige fietsroute onder uw aandacht: Fietsen langs monumentale bomen in Noord. Bomen die meer dan 50 jaar oud zijn, hebben een monumentale status. Er staan ongeveer vierhonderd van deze groene reuzen in Noord. Fiets langs de meest waardevolle exemplaren, de dikste eik, de oudste es, een zeldzame doodsbeenderenboom, een liggende treurwilg, een paardekastanje die door een dak groeit en een zilversdoorn die dienst doet als klimboom. Kijk op www.noord.amsterdam.nl voor de routebeschrijving.

→ Wensen

Fietsen wordt steeds aangenamer in Noord, want het stadsdeel investeert veel in het fietsnet. Onlangs heeft het dagelijks bestuur een raadsvoorstel aan de deelraad aangeboden. Daarin staat de huidige stand van zaken en de wensen voor een deels nog aan te leggen netwerk van groene, recreatieve routes. Bijvoorbeeld langs het IJ of vanuit het centrum naar het landelijke gebied. In de ruimtelijke plannen wordt rekening gehouden met deze routes. In de periode 2008-2011 wil het stadsdeel jaarlijks extra middelen reserveren. Het gaat dan bijvoorbeeld om nieuwe fietsroutes vanaf de Oostzanerdijk, de Cornelis Douwesweg via de Noorder IJ-plas richting Zaandam.

→ Tip

Een leuke nieuwe tip is het TIP: het toeristisch informatiepunt. Bij een TIP kunt u informatie krijgen over cultuur, historie, recreatie en horeca en andere toeristische mogelijkheden in en rond Amsterdam-Noord. De eerste TIP werd 28 april jl. 'geopend' in Jantjes Fietsverhuur (Lijstenmakerij Jan Honekamp). De volgende TIP's komen in het Ponthuys, de IJ-Kantine, camping het Vliegenbos, de Ransdorptoren en het stadsdeelhuis. De fietstoerist wordt ook onderweg beter voorzien van informatie. Bijvoorbeeld door betere bewegwijzering.

Lijstenmakerij Jan Honekamp, Nieuwendammerdijk 215, 020 632 94 96.

2

GESPOT AAN HET IJ DE PIER

Hij is klaar, de pier voor de IJ-Kantine. Voor de pier is een straatnamenbesluit genomen en hij heet nu – heel toepasselijk – de NDSM-pier.

AMHEDEN // WERKZAAMHEDEN // WERKZAAMH

5 : BUIKSLOTERHAM →

- Inhijsen brugdek Ridderspoorweg: _____ zomer 2007
- Aanleg Ridderspoorweg: _____ voorjaar 2008 gereed
- Slopen onderbouw en sanering Distelweg 90: _____ zomer 2007
- Sanering Chrysantenweg 22, 28, Distelweg 30-36: _____ najaar 2007
- Sloop bovengrondse delen voorlopig AVI terrein, Papaverweg 55-59: _____ eind 2007

Vragen? Neem contact op met Projectbureau Noordwaarts: 020-6306300

6 : OVERHOEKS →

- Opening tijdelijk kunstwerk: _____ zomer 2007
- Aanplemping bij Tolhuistuin en toren Overhoeks: _____ gereed oktober 2007
- Herprofilering Grasweg: _____ gereed oktober 2007
- Start bouw parkeergarages ING: _____ juni 2007
- Egaliseren vooroever ter plaatse van Filmmuseum: _____ november 2007
- Sanering Shellterrein deelgebied 2-A: _____ gestart april 2007

Vragen? Neem contact op met Projectbureau Noordwaarts: 020-6306300

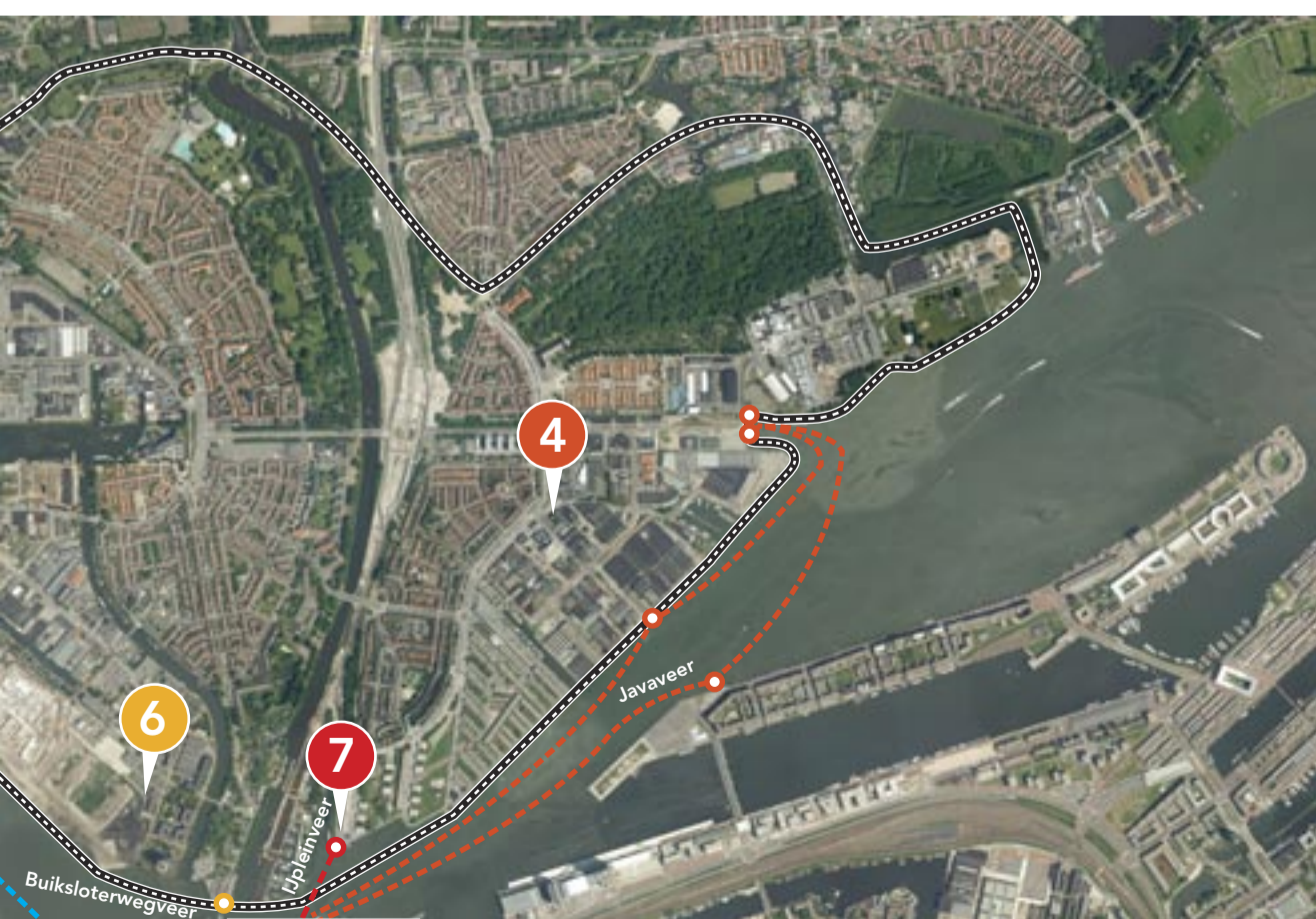
7 : SIXHAVEN (NOORD/ZUIDLIJN) →

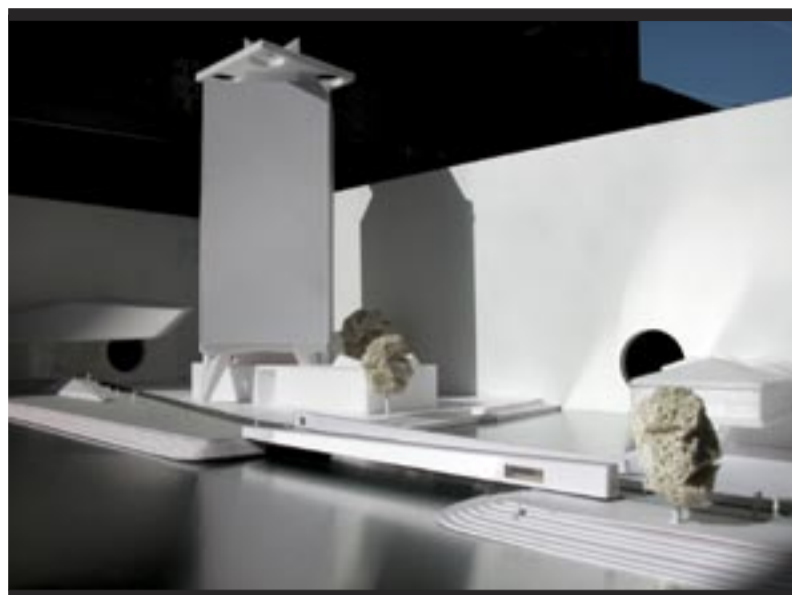
- Derde tunnelement voor onder het IJ is gereed
- Bouw gestart van het tunnelement voor onder het Centraal Station
- In juni 2007 worden de beide tunnelementen uit het bouwdoek gevaren en tijdelijk geparkeerd in het Westelijk Havengebied. Hier liggen ook de twee eerder gemaakte elementen.

Vragen? Neem contact op met Projectbureau Noord/Zuidlijn: 020-4704070

o: VEERDIENST →

- Veerdienst ↔ Centraal Station: ● Buiksloterwegveer ● IJpleinveer ● NDSM-werfveer ● Javaveer
- Veerdienst ↔ De Houthaven: ● Houthavenveer ● Distelveer

'Bij het ontwerp zijn we uitgegaan van het idee dat het Filmmuseum daar komt, van film kijken. Dat doe je heel gericht. Tegelijkertijd is er dat uitzicht over het grote water. Gericht kijken en uitzicht zijn de twee elementen. Het resultaat is een brug met balustrades

die van hoogte verschillen, waardoor het kijken geleid wordt, eerst naar de ene kant, geleidelijk naar de andere kant. Hoewel niet heel dwingend, want in de hoge zijden zijn kijkgaten.'

Gus Tielens, ontwerper Korth Tielens Architecten

Brug bij Overhoeks
Ontwerp Korth Tielens

'GEEN MOOIERE STAD TER WERELD'

'Amsterdam keert zich steeds meer met het gezicht naar het IJ', zegt Rob Post, stadsdeelvoorzitter van Amsterdam-Noord. 'Een ontwikkeling waar wij enthousiast aan meedoen met de plannen en activiteiten aan de noordelijke IJ-oever.' 'Heel spannend wat daar allemaal gebeurt', vindt Maarten van Poelgeest, wethouder Ruimtelijke Ordening en Grondzaken, Waterbeheer en ICT van Amsterdam. Na de zomer wordt de eerste paal geslagen voor Overhoeks. De Amsterdamse politici aan het woord.

Post: 'Die blik op het IJ bindt ons.'

Van Poelgeest: 'Het is een gemeenschappelijke opgave, dat voelen we allemaal. De noordelijke IJ-oever is interessant voor Amsterdam-Noord én voor Amsterdam als geheel.'

Post: 'Als je daar bent, de plannen voor Overhoeks bekijkt in het Informatiecentrum en uitkijkt over het water, dan voel je: dit wordt een levendige, stedelijke plek. Een centrumplek met veel reuring zoals dat honderd jaar geleden ook zo was.'

→ Karakter

Post: 'De uitdaging is dat de noordelijke IJ-oever geen gouden randje van Amsterdam-Noord moet worden. Hoe zorg je ervoor dat de ruimtelijke ontwikkelingen ook ten goede komen aan de huidige bewoners van Noord? En dat nieuw en oud een relatie met elkaar krijgen? Op korte termijn gaan we het Mosveld en het Mosplein opknappen. We hopen dat dat als winkelcentrum en de Van der Pekstraat als verbindingsstraat gaat

unieke industriële monumenten op te knappen en te exploiteren. Maar het karakter gebiedt dat er niet alleen maar commerciële functies kunnen zitten. Mensen zoeken er hun inspiratie. Wij moeten faciliteren met behoud van karakter.'

Post: 'Dat is waar we nu voor staan. Stimuleren, inspireren en faciliteren, maar niet forceren. De neiging om het gebied aan te harken, is erg groot. Dat geeft spanning met het ruwe, pure en rauwe.'

werken meer wordt gecombineerd.'

Post: 'Gelukkig hebben we midden jaren tachtig niet meteen die leegkomende hallen opgevuld. Door de organische ontwikkeling is het geworden wat het nu is. Dat hadden we nooit kunnen bedenken of sturen. Dat zou ook mijn lijn zijn voor de andere kant: de Sixhaven en de Nieuwendammerham. Lekker laten liggen voor de komende generaties, vind ik. We zijn al met zo veel ontwikkelingen bezig. Voor zo'n topplek moeten we de tijd nemen.'

Van Poelgeest: 'Bij die processen zijn ook demografische ontwikkelingen van belang. De vraag naar stedelijk wonen is op dit moment enorm omdat het aantal één- en tweepersoonshuishoudens toeneemt. Deze oever biedt kansen voor de stad omdat het een waterrijk gebied is met een hoge stedelijke kwaliteit. Er kan gebouwd worden in hoge dichtheden, zodat er binnenstedelijk meer woningen worden gebouwd. Zo houd je het landschap om de stad open, kun je beter openbaar vervoer laten ontsluiten. Dat maakt Amsterdam-Noord veel meer onderdeel van de stad. En de noordelijke IJ-oever met de groene oever en de geopende Tolhuistuin wordt openbaar gebied. Er is in die zin veel rijkdom voor het optasten langs de noordelijke IJ-oever. De drempel naar Amsterdam-Noord wordt steeds lager.'

Amsterdammer, maar heb een groot deel van mijn jeugd doorgebracht in Noord-Holland. Je had de stad en Noord. Dat was echt wel iets anders. Er was een soort grens. Die grens vervaagt. Dat heeft ook te maken met zien. Door bebouwing komt de overkant in perceptie dichterbij. Centrumfuncties gaan het IJ over. Meer bootjes heen en weer en een brug van oever tot oever zou de grens nog meer wegnemen. Ik voel me Amsterdammer. Kijk je dan anders naar ontwikkelingen in de stad? Een stuk chauvinistischer. Wij zijn chauvinistisch: er is a priori geen mooiere stad in de wereld. Maakt dat dat je anders naar de plannen kijkt? Nou, nee. Het maakt het wel bijzonder om hiermee bezig te zijn. Op een bijna sentimentele manier.'

Post: 'Ik ben hier opgegroeid en heb Amsterdam-Noord nooit als "anders" gezien. Ik voelde me gewoon Amsterdammer. In mijn jeugd bood Noord al kansen. Mijn vader werkte op de NDSM van 1946 tot 1972. Wij konden van een kleine bovenwoning in West verhuizen naar Noord. Als arbeider kreeg hij een huis met een tuintje! Pas toen ik politiek actief werd, werd me duidelijk dat ik me noordeling moest voelen, dat Amsterdam-Noord een aparte bestuurlijke entiteit was. Ik denk wel dat ik, doordat ik hier ben opgegroeid, een bepaalde sterke liefde voor de stad heb gekregen. Die stad zit in mijn DNA. Ik ben door de stad gevormd en gevoed. Dat beïnvloedt wellicht de manier waarop je ermee bezig bent.'

Rob Post (l) en Maarten Van Poelgeest (r)

Van Poelgeest: 'Waar mensen zich kunnen koesteren in de zon - de noordelijke oever is de zonnigste. Met uitzicht op de historische binnenstad van Amsterdam en de skyline van de zuidelijke oever. De noordoever heeft enorm veel potentie.'

werken. Toen ik jong was, waren daar ook allemaal winkels.'

Van Poelgeest: 'Een andere uitdaging is de aantrekkelijkheid van de Buiksloterham en het NDSM-terrein te bewaken. Dat is best moeilijk. Het kost handen vol geld om die

→ Rijkdom

Van Poelgeest: 'De Buiksloterham kan een goede leerschool worden over hoe een stedelijk gebied op een organische manier transformeert. Ik ben geïnteresseerd of het op deze manier leidt tot het milieu waarin wonen en

→ Sentiment

Van Poelgeest: 'Voor mijn gevoel lag Noord jarenlang aan de andere kant van het IJ. Ik ben wel een geboren

EEN ROEMRIJK VERLEDEN DE GROENE DRAECK

Fiets of wandel de Grasweg af helemaal naar de kop. Vlak voor het einde van dit stukje land aan uw linkerhand staat een prachtig gebouw. De Groene Draeck. Magnifiek gelegen aan het water. Fraai gerenoveerd. Met een roemrijk verleden. Vernoemd naar een beroemd schip uit de vaderlandse geschiedenis.

N.V. Amsterdamse Scheepswerf F.G. De Vries Lentsch Jr.
14 juni 1955

→ Toen

Het gebouw is een overblijfsel van de Amsterdamse Scheepswerf G. de Vries Lentsch Jr. die op deze landtong decennialang de mooiste schepen bouwde.

Amsterdam-Noord had door de eeuwen heen een enorme reputatie opgebouwd als centrum van scheepvaart en scheepsonderhoud. In Nieuwendam verkreeg bijvoorbeeld de werf van de familie Meusing grote bekendheid. Aan de andere kant van de haven groeide de internationaal bekende scheepswerf Het Fort van

werd er Jr. toegevoegd aan de naam. Er was een enorme variëteit in de vloot die de werf bouwde. Heel veel verschillende materialen werden gebruikt, van hout en staal, tot aluminium en versterkt polyester. En heel veel verschillende schepen gleden van de helling: zeiljachten, motorboten, passagiersschepen, sleepboten, patrouilleboten, sloepen, plezierboten, en zelfs vaartuigen voor de marine. De werf ontwierp zelf boten, maar maakte ook schepen op basis van ontwerpen van andere architecten. Vakmanschap was het

een prinses was, pas 18 jaar. Het zeilnummer is dan ook 18. Het schip is vernoemd naar het oorlogsschip de Vlieghende Groene Draeck uit 1623, dat onder andere het vlaggenschip was van Piet Hein, met Maarten Tromp als kapitein. Het huidige jacht bevat een mastschild met houtsnijwerk waarop het originele schip is afgebeeld. De Groene Draeck liep in 1957 op deze werf van stapel. Het schip is nog steeds in bezit van de koninklijke familie en wordt ook nog veelvuldig gebruikt, bijvoorbeeld bij het evenement Amsterdam Sail.

de firma G. de Vries-Lentsch. Zij hielden zich in het bijzonder bezig met binnenvaartuigen en jachten. De werf dankte zijn naam aan het feit dat dit terrein in de volksmond 'het fortland' werd genoemd. Hier lagen in 1572 de fortificaties van de Waterlandse opstandelingen en de Geuzen, die de Amsterdammers en de Spanjaarden tot een smadelijke aftocht dwongen. De werf was in handen van twee broers, Gerard en Willem. In 1917 gingen zij uit elkaar en begon Gerard zijn eigen werf, de Amsterdamsche Scheepswerf G. de Vries-Lentsch. Later nam zijn zoon, ook Gerard, de werf over en

adagium. De grote scheepsbouwhal die in 1954 werd gebouwd, bood de mogelijkheid om schepen tot 70 meter binnen te bouwen zonder afhankelijk te zijn van het weer en van vocht. Licht viel naar binnen door 2700 raampjes. Sinds 1917 verlieten meer dan 2800 schepen de helling tot de liquidatie in 1970. Een van die schepen was De Groene Draeck.

→ 18

De Groene Draeck is de naam van het Koninklijk jacht van koningin Beatrix. Dit jacht, een Lemsteraakjacht, werd haar aangeboden voor haar verjaardag door het Nederlandse volk toen ze nog

→ ...en nu

De scheepsbouwhal is het enige gebouw dat is overgebleven van de beroemde werf. De hal is geheel gerenoveerd tot bedrijfsverzamelgebouw en kreeg de naam De Groene Draeck naar het schip van de koningin. Binnen is de hal totaal vernieuwd en ingericht als kantorencomplex met alle faciliteiten die daarbij horen. Het hele complex is mooi afgewerkt met luxe accenten, zoals marmeren vloeren in de gang. Een voorbeeld van prachtig gerenoveerde industriële bebouwing, een compliment aan de bijzonder fraaie plek.

NDSM-WERF OOST EN

VERDER...

Wat kunnen we met de NDSM-werf Oost? Wat zijn de voordelen van projecten, wat zijn de financiële risico's, zijn ze überhaupt financieel haalbaar? In een strategiebepaling voor een gebied worden alle voors en tegens tegen elkaar afgewogen, wat een beeld moet opleveren of een project doorgang kan vinden of niet.

Een organische ontwikkeling van het gebied NDSM-werf Oost leek lange tijd de weg om het gebied in te vullen. 'Maar het einde van die organische ontwikkeling is wel zo'n beetje in zicht', zegt Pieter Klomp van dRO Amsterdam. 'De plannen die de projectgroep op de rails had staan, zijn in uitvoering. MTV zit in de Timmerwerkplaats, de samenwerking met MediaWharf is gestart, IdTV bouwt een kantoor op het oude Kraanspoor. En de Kunststad in de grote NDSM-loods is een feit. Dan is er nog de lasloods en de smederij, maar wat dan? Er zijn nog steeds veel gegadigden die zich hier willen vestigen, de werf wordt steeds populairder. Om niet op iedere geïnteresseerde ad hoc te reageren, moet er toch een soort basisplan zijn. Er zijn verschillende opties. We kunnen niks doen en het laten zoals het nu is. Maar dat is voor ons en voor de bedrijven die er zitten, geen aantrekkelijke optie. Het is een dynamisch milieu, waarin stilstand achteruitgang betekent. En ondertussen moet er wel voortdurend geïnvesteerd worden, alleen al om de werf als Rijksmonument letterlijk overeind te houden. En omdat de nieuwe bedrijven die afkomen op het experimentele pioniersimago, wél om voorzieningen als openbare verlichting vragen. Daarom hebben we bedacht dat we voor het hele gebied een globaal plan maken en langzaam op bepaalde stukjes van de werf beginnen met de verdere ontwikkeling. Het creatieve imago is daarbij uitgangspunt. Woningen kunnen de levendigheid versterken, maar mogen niet overheersend worden. De bedrijvigheid kan dan doorgroeien, en er is tijd om rustig te zoeken naar rendabele oplossingen of subsidies terwijl het industriële karakter behouden blijft. Het wordt dus een langdurig proces.' Het strategiebepaling is in concept gereed. Diverse organisaties en bedrijven zijn hierover geconsulteerd. Begin juli vindt eerst nog een brede bestuurlijke bespreking plaats voordat een besluit over de verdere aanpak wordt genomen.

3

GESPOT AAN HET IJ GRASWEG

Half april is de herprofilering van de Grasweg begonnen. Er komt een fietsspad, nieuwe bomen en de bestrating wordt vernieuwd met nieuwe parkeervakken. Ook wordt ondergronds onder andere de riolering vernieuwd. Per direct is een blauwe zone ingesteld, die na de herprofilering blijft gehandhaafd. Eind oktober is de herprofilering klaar. Tot die tijd kan de Grasweg niet als doorgaande route worden gebruikt.

COLOFON

De Noorder IJ-krant De Noorder IJ-krant bericht over plannen en gebeurtenissen aan de Noordelijke IJ-oever van Sixhaven tot Noorder IJ-plas. Deze krant is een gezamenlijke uitgave van projectbureau Noordwaarts en stadsdeel Amsterdam-Noord. Als u wilt reageren e.vanas@noordwaarts.nl of bel 020 630 63 00.

REDACTIE: projectbureau Noordwaarts en stadsdeel Amsterdam-Noord → EINDREDACTIE EN COÖRDINATIE: Pieter Daas en Erna van As → TEKST: Woord, tekst & advies → FOTOGRAFIE/BEELD: Natacha Horst-Weitz, Jan Faessen, Hans Vonk e.a. → CONCEPT EN VORMGEVING: Qua Associates BV → LITHOGRAFIE EN DRUKWERK: The Production departement → OPLAGE: 5000

Aan het totstandkomen van deze krant is grote zorg besteed. Mochten er onverhoopt toch onjuistheden of onvolledigheden in staan, dan kunnen daaraan geen rechten worden ontleend.

Heeft u een mening over de plannen?
Bent u tevreden of juist ontevreden?

Heeft u een suggestie
of een leuk idee?

U kunt uw mening sturen naar
e.vanas@noordwaarts.nl

VOL TROTS PRESENTEREN WIJ CORTINA

Op het Cornelis Douwesterrein krijgen bedrijven ruim baan. Bedrijven waar veel over te vertellen valt en die beeldbepalende gebouwen gaan neerzetten. In deelgebied 2 Noord is het bureau voor eigentijdse verlichtingssystemen Fri-jo Lichtreklame als eerste gestart met de bouw van haar bedrijfshuisvesting. Andere bedrijven zijn bijvoorbeeld ballon-drukkerij en groothandel De Ballonnerie, het depot van het Amsterdams Historisch Museum (deelgebied 0) en Cortina. In deze rubriek stellen we hen voor.

→ Wat vind ik mooi?

‘Cortina is importeur van een aantal eigenzinnige merken’, vertelt Hans Dekkers, directeur van Cortina. ‘Ken je de notitieboekjes van Moleskine, of Magnetic Poetry? Ik importeer merken op het gebied van mode en design uit Amerika, Italië en Engeland. Ik heb overal gekeken voor een nieuw pand, maar je komt vooral veel lelijks tegen. Goedkope, smakeloze opslagschuren met metalen overheaddeuren. In Noord konden we een stuk grond kopen op het Cornelis Douwesterrein. Voordat ik naar een architect ging, wilde ik eerst op papier zetten wat ik mooi vind, wat ik belangrijk vind aan een gebouw. Je krijgt in Nederland niet vaak de kans om zelf iets neer te zetten, dus heb ik daar de tijd voor genomen. Vervolgens heeft een bureau waar wij al lang mee samenwerken, Karelse & Den Besten uit Rotterdam, de ideeën uitgewerkt tot een ontwerp. Een architectenbureau uit Hoorn, TPAGHA, heeft het technisch voor ons uitgedokterd en enkele bouwkundige oplossingen aangedragen.

Waarvoor ik mijn complimenten moet maken, want zij hebben niet geprobeerd om hun visie aan ons op te dringen. Nou vonden ze het ook gewoon mooi, hoor.’

‘DE BUITENKANT VAN HET GEBOUW IS GEÏNSPIREERD OP EEN MAROKKAANS FORT.’

→ Veel te vertellen

‘Het gebouw dat we samen met Hans hebben ontworpen, komt direct aan het IJ, dus is heel zichtbaar’, vertelt John den Besten, ontwerper. ‘Hans wilde daar iets bijzonders. De buitenkant van het gebouw is geïnspireerd op een Marokkaans fort. Het is een gesloten blok, monolithisch bijna, bekleed met bakstenen. Door de zon ontstaat een grafisch spel van licht en schaduw. Hier en daar, schijnbaar toevallig, zit er een gat in de gevel voor een raam of een balkon. Aan de binnenkant is het gebouw opgebouwd rond een patio en krijgt het juist een zacht karakter omdat we veel hout en glas toepassen. Er zijn hoogteverschillen tussen de verschillende ruimtes. Dat maakt het heel levendig. Belangrijk is dat iedereen in het gebouw daglicht kan ervaren. Vandaar die patio. De lichtzuil loopt taps toe als een soort trechter, boven is hij breder dan beneden. Hij is omringd door terrassen. Ook op het dak kun je genieten van de zon, een soort dakterras, waarvan grote delen zijn bekleed met sedum, een laaggroeiende terrasplant die goed isoleert. Ook een leuk aspect is het torentje op het dak dat als tuinhuisje gaat fungeren. Er is nog veel meer over te vertellen, maar dat wordt misschien te veel...’

AND THE WINNER IS...

We zouden het u graag vertellen maar we weten het nog niet ten tijde van het maken van deze krant. De inschrijving van ideeën voor een tijdelijk gebruik van tuin en gebouwen is gesloten en de eerste jurybijeenkomst heeft plaatsgevonden. Vijftig inzendingen waren er maar liefst, een aantal waar de jury blij mee was. Het toont de serieuze belangstelling van heel veel plannenmakers voor Amsterdam-Noord.

Verbinding

Evert Verhagen, projectmanager: ‘Er waren veel plannen op het gebied van uitgaan, onderwijs, sport, cultuur en kinderen. Voor ons is het belangrijk of een plan betekenis heeft voor Noord en of het een verbinding tussen Noord en de rest van de stad tot stand brengt. En of het financieel haalbaar is, natuurlijk. Het hoeft niet commercieel te zijn, maar het moet wel gerealiseerd kunnen worden.’

Drie plannen geselecteerd

Bij de eerste ronde van de beoordeling van de plannen heeft de jury een onderscheid gemaakt tussen totaalplannen en deelplannen. Er zijn drie totaalplannen geselecteerd, waarvan de verwachting is dat de initiatiefnemers in staat zijn om een volwaardige tijdelijke invulling van de gehele Tolhuistuin voor de komende vijf jaar tot stand te brengen. Op basis van een presentatie en de resultaten van een kwalitatief publieksonderzoek zal de jury een definitieve voorkeur bepalen. Er is ook een aantal deelplannen geselecteerd. De jury bekijkt of enkele deelplannen in het gekozen totaalplan kunnen worden opgenomen. Op vrijdag 15 juni is het winnende plan bekendgemaakt. Kijk op www.tolhuistuin.nl voor de meest actuele informatie.

VOOR CREATIEVE ONDERNEMERS & AVONTUURLIJKE BEWONERS

Een gemengd stedelijk gebied voor wonen en werken, dat is de toekomst van de Buiksloterham. In 2005 is een projectbesluit genomen. Eind 2006 is ook het investeringsbesluit en de grondexploitatie vastgesteld.

Met de ontwikkeling van de Buiksloterham is er ruimte voor bestaande en nieuwe bedrijven van zeer uiteenlopende aard. Voor creatieve ondernemers, en in de toekomst ook voor avontuurlijke bewoners. Voor locaties die de gemeente in erfpacht gaat uitgeven, worden de komende tijd onder andere stedenbouwkundige, programmatische en milieutechnische randvoorwaarden en spelregels opgesteld. Samen vormen ze de zogenaamde bouwvelop. Vervolgens selecteert de gemeente een ontwikkelaar die binnen de spelregels van die bouwvelop mag gaan bouwen. Particuliere

grondeigenaren of bestaande bedrijven kunnen ook het initiatief nemen om te ontwikkelen in de Buiksloterham volgens de visie en de spelregels van het investeringsbesluit.

→ Levendige bedrijfskolos

Een voorbeeld van een particulier initiatief in de Buiksloterham is de Wilgenweg 2-4. Deze locatie was bebouwd met een oude loods, een bedrijfswoning en wat illegale loodsen. Eigenaar Piet Jan Bunder heeft zo'n drie jaar geleden de loodsen gesloopt en de grond gesaneerd. De bestaande gebouwen waren niet geschikt voor hergebruik, de constructie was niet sterk genoeg. Architect Walter Pehlemann ontwierp een nieuw gebouw voor op die locatie. Pehlemann: ‘Het wordt een bedrijfsverzamelgebouw met ongeveer 10.000 m² ruimte voor schone industrie en ateliers. Nu denken we aan bedrijven, maar

het moet ook mogelijk zijn om er woningen van te maken in een later stadium. Die terrassen lenen zich daar goed voor. Ander uitgangspunt bij het ontwerp was de kracht en stoerheid van oude pakhuizen. Het moest dus een casco worden dat paste in deze industriële omgeving en die geschikt gemaakt kon worden voor wonen en werken. Het eerste ontwerp was iets te krachtig, twee vleugels met één terras ertussen. Maar de omwonenden, voornamelijk woonbootbewoners, vonden dat iets té dreigend, te massief. Daarom zijn aan de waterkant in de bovenste lagen meer terrassen aangebracht, zodat het gebouw een vriendelijker uitstraling heeft. Stel je een parasolletje en planten erbij voor en het wordt een levendige bedrijfskolos.’ De bouw is in september 2006 gestart. Naar verwachting is het gebouw eind 2007 gereed.

Ontwerp van architect
Walter Pehlemann